

Voor de
liefhebbers van
S.J. Watson

Ze zeiden dat haar
dochter dood was, maar
dat bleek een leugen...

SLUIT
MIJN
OGEN

SOPHIE
MCKENZIE

Over het boek

Acht jaar geleden verloor Geniver Loxley haar dochter Beth tijdens de geboorte. Terwijl haar echtgenoot Art hun leven probeert voort te zetten en aan zijn carrière werkt, kan zij Beth nog steeds niet loslaten. Totdat op een dag een onbekende vrouw op hun stoep staat en beweert dat Beth nog in leven is. Maar waarom zou iemand dat verzinnen?

Over de auteur

Sophie McKenzie heeft gewerkt als journalist en docent creatief schrijven. Tegenwoordig schrijft ze fulltime volwassen- en jeugdboeken. Bijna een miljoen exemplaren van haar young adult-boeken gingen al over de toonbank en haar werk heeft vele prijzen gewonnen. *Sluit mijn ogen* is haar eerste thriller voor volwassenen.

Bezoek onze internetsite www.awbruna.nl voor informatie over onze boeken, volg @AWBruna op Twitter of bezoek onze Facebook-pagina [Facebook.com/AWBrunaUitgevers](https://www.facebook.com/AWBrunaUitgevers).

Sophie McKenzie

Sluit mijn ogen

A.W. Bruna Fictie

Oorspronkelijke titel

Close My Eyes

Copyright © Rosefire Ltd 2013

Vertaling

Jolanda te Lindert

Omslagbeeld

© Ruby Del Angel / Arcangel Images

Omslagontwerp

Matt Johnson / S&S Art Dept

Bewerking Nederlandse omslag

Bram van Baal

© 2014 A.W. Bruna Uitgevers, Utrecht

ISBN 978 94 005 0253 6

NUR 305

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische veeelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Voor mijn moeder

Vroeger was ik gek op verhalen, vooral op de verhalen die mijn moeder me vertelde toen ik klein was. 'Het Bijzondere Kind' vond ik het mooist. Nu vind ik dat verhaal een beetje te kinderachtig, maar toen vond ik dat het allermooiste verhaal dat ik kende. 'Het Bijzondere Kind' gaat over een kind dat gelukkig opgroeit bij een mama en een papa die de koning en de koningin zijn. Dan komt er een gemene heks van het naburige koninkrijk die dat Bijzondere Kind gevangenneemt, zodat de mama en de papa erg verdrietig zijn. Maar het Bijzondere Kind vecht, doodt de heks, ontsnapt en gaat weer terug naar zijn mama en papa.

Op school waren we ook vaak bezig met verhalen. Soms moesten we ze aan elkaar voorlezen. Soms bedachten we ze zelf. Ik weet nog dat ik 'Het Bijzondere Kind' opschreef en er tekeningen bij maakte.

Mama zei altijd dat het maar een verhaal was, maar soms wordt een verhaal werkelijkheid. Ze zei dat de gemene heks in 'Het Bijzondere Kind' maar een vrouw uit een verhaal was, maar dat er in het echte leven ook Slechte Mensen waren. Ze zei dat je dat niet aan hen kunt zien en dat ze soms glimlachen en lieve dingen zeggen en je snoepjes en speelgoed aanbieden, maar dat ze ondertussen toch Slechte Mensen zijn.

Heel lang ontmoette ik in het echte leven geen Slechte Mensen, maar toen was het de dag van Lange Rode en Kapotte Tand en daarna was alles anders. Precies zoals mama had gezegd.

1

Ik ben te laat.

Ik vind het verschrikkelijk als ik te laat ben.

Ik heb om vijf uur met Art afgesproken en het is al kwart voor. Ik ren door de gang naar de personeelskamer. Ik ben de nieuwe toegangscode voor de deur vergeten, zodat ik voor de deur moet wachten tot een andere docent me binnenlaat. Ik stop de overgebleven fotokopieën in mijn postvakje en mijn boek in de doos. Bij de uitgang herinnert Sami, hoofd geesteswetenschappen, me eraan dat de les van morgen is geannuleerd wegens renovatiewerkzaamheden. Ik prent dat in mijn geheugen, vlieg naar buiten en ren door Great Queen Street naar Kingsway. Buiten is het grauw en donker, de wolken beloven regen. Er zijn geen taxi's. Eigenlijk zou ik met de metro naar Oxford Circus moeten gaan, maar sinds 7 juli ga ik als het even kan niet meer met de ondergrondse. Ik ga toch altijd liever met de bus. Art haat bussen. Te traag.

Ik ren de bocht om naar de bushalte, over verschillende ongelijke trottoirs en langs een groep Italiaanse tieners. Geweldig, op High Holborn komt er een nummer 8 aan. Daar kan ik mee naar John Lewis en dan moet ik nog een stukje rennen naar Harley Street.

In de bus druk ik mijn Oyster-kaart tegen de automaat en leun opgelucht tegen een stang. De vrouw naast me – jong en met een wilde bos haar – worstelt met een baby in een buggy.

'Ga zitten, verdomme,' sist ze zacht. Er klinkt zoveel woede in haar stem door dat ik me moet omdraaien en iets bij haar vandaan ga staan.

Om kwart over vijf ben ik bij de kliniek. Art staat bij de deur te wachten. Ik zie hem een paar seconden voordat hij mij ziet. Hij ziet er knap en beminlijk uit in zijn pak. Het is donkergrijs, Paul Smith – zijn favoriet. Stijlvol en eenvoudig. Hij draagt het, zoals gebruikelijk, met een effen overhemd met het bovenste knoopje los en zonder stropdas. Art ziet er goed uit in dat soort kleren. Altijd al. Hij draait zich om en

ziet me. Hij is moe. En geïrriteerd. Dat zie ik aan de manier waarop hij een wenkbrauw optrekt als ik naar hem toe loop.

‘Sorry dat ik te laat ben.’ Ik hef mijn gezicht en hij kust me. Een snelle, lichte aanraking met zijn lippen.

‘Geen probleem,’ zegt Art.

In werkelijkheid spijt het mij natuurlijk niet en vindt hij het natuurlijk wel een probleem. In werkelijkheid wil ik hier helemaal niet zijn en dat weet Art.

Ik loop achter Art aan naar binnen. Hij trekt zijn colbert uit terwijl we door de hal lopen. Aan de binnenkant van de kraag van zijn overhemd zit een klein knikje. Je kunt het niet zien, maar ik weet dat het er is, net zoals ik weet dat Art chagrijnig is aan de manier waarop hij zijn armen stijf langs zijn lichaam laat hangen. Ik zou me schuldig moeten voelen. Ik ben immers te laat en Arts tijd is kostbaar. En ik ben me er van bewust dat dit voor hem even moeilijk is als voor mij.

Bij de deur van de wachtkamer blijft Art staan. Hij draait zich glimlachend naar me om, hij doet echt moeite zich over zijn chagrijn heen te zetten.

‘Meneer Tamansini was hier zo-even nog. Hij is heel blij dat we terug zijn.’

‘Heb je met hem gepraat?’ Dat verbaast me; artsen komen zelden hun kamer uit als ze een afspraak hebben.

‘Hij stond toevallig net bij de receptie toen ik binnenkwam.’ Art pakt mijn hand en neemt me mee de wachtkamer in. Deze is typisch voor Harley Street: een rij stijve chintz leunstoelen en een bijpassende bank. Een open haard met gedroogde bloemen op de schoorsteenmantel met een spuuglelijk modern kunstwerk erboven. Aan alle muren hangen ingelijste diploma’s, vergunningen en prijzen. In de spiegel in de hoek zie ik mijn spiegelbeeld. Mijn trui is verkreukeld en mijn haar ziet eruit alsof het al een week niet is gekamd. Ik moet echt nodig naar de kapper: de pony hangt voor mijn ogen, de punten zijn droog en gespleten, en mijn haar hangt vormeloos tot op mijn schouders. Voor Beth had ik highlights en liet ik mijn haar elke paar maanden knippen. Ik trek mijn trui recht en strijk mijn haar glad. Mijn ogen steken lichtblauw af tegen mijn wangen die rood zijn doordat ik zo hard heb gelopen. Ik ging ook altijd naar de sportschool. Nu lijkt het alsof ik daar de energie niet voor heb.

‘Hij was op tijd, maar omdat jij er nog niet was, hebben ze het vol-

gende stel naar binnen gestuurd.' Arts stem klinkt maar een heel klein beetje beschuldigend.

Ik knik weer. Art streelt over mijn arm.

'Gaaf het? Hoe ging je les?'

Ik kijk aandachtig naar hem. Zijn gezicht is nog altijd heel jeugdig, ook al is hij vorige week veertig geworden. Ik weet niet of dat komt door zijn ronde kaaklijn, het kuiltje in zijn kin of de enthousiaste blik in zijn grote ogen. Ik streek zijn wang; de huid voelt ruw aan onder mijn vingertoppen. Art moet zich twee keer per dag scheren, maar ik heb de schaduw op zijn gezicht altijd leuk gevonden. Daardoor lijkt hij ruwer, sexyer.

'De les ging prima,' zeg ik met dichtgeknepen keel. Ik wil hier écht niet zijn! 'Het spijt me hoor, dat ik te laat was. Het is gewoon... dat we hier weer zijn.'

'Ik weet het.' Art slaat zijn arm om me heen en trekt me tegen zich aan. Ik druk mijn gezicht tegen zijn hals en knijp mijn ogen stijf dicht om te voorkomen dat er tranen uit komen.

'Deze keer gaat het lukken, dat weet ik zeker. Wij zijn aan de beurt, Gen.'

Art kijkt op zijn horloge. Hij heeft hem al jaren en het glas is gekrast en versleten. Dat horloge heeft hij van mij; het was het eerste cadeautje dat ik hem heb gegeven, drie maanden nadat we elkaar hadden leren kennen. Die avond liet Art me voor het eerst zijn eten betalen. Ik had erop gestaan, omdat het zijn verjaardag was. Het was een zachte lentevond, de eerste warme avond na een winter die maanden geduurd leek te hebben. En na het eten wandelden we langs de Embankment en daarna over de Waterloo Bridge naar de South Bank. Art vertelde me over zijn plannen voor Loxley Benson... dat hij zijn hele leven al op zoek was geweest naar iets om in te geloven, naar iets wat de moeite waard was om zijn energie in te steken, naar iets waar hij naartoe kon werken.

'En dat geldt allemaal voor jouw bedrijf?' had ik gevraagd.

Art had mijn hand gepakt en nee gezegd, dat ik degene was naar wie hij op zoek was geweest, dat onze relatie datgene was waar hij meer dan wat ook naar had verlangd.

Die avond zei hij voor het eerst dat hij van me hield.

Ik maak me van hem los en probeer onopvallend mijn ogen droog te wrijven. Behalve Art en ik zijn er nog drie andere stellen in de wacht-

kamer en ik wil niet dat ze het zien. Ik ga zitten en doe mijn ogen dicht, met mijn handen gevouwen in mijn schoot. Ik concentreer me op mijn ademhaling en probeer aan iets anders te denken dan aan de verwarring in mijn hoofd.

Art houdt nog steeds van me. Dat weet ik. Als dat niet zo was, zou hij niet bij me zijn gebleven tijdens dat lange, afschuwelijke jaar na Beth. En tijdens die zes mislukte ivf-pogingen.

Toch vraag ik me weleens af of hij wel echt naar me luistert. Ik heb geprobeerd hem duidelijk te maken dat ik deze bezoeken aan deze kliniek niet meer zie zitten. De fijne en de nare facetten van ivf. Onze laatste poging is alweer bijna een jaar geleden. Daarna stond ik erop dat we er even mee stopten en meneer Tam – zoals hij op de online onvruchtbaarheidsfora wordt genoemd – steunde me daarin. Art ging ermee akkoord. We hoopten allebei dat ik op de natuurlijke manier zwanger zou worden. Er is geen enkele reden dat dit niet zou gebeuren – die hebben ze in elk geval niet gevonden. Net zoals er geen enkele reden voor is dat geen enkele ivf-poging in een zwangerschap heeft geresulteerd.

Art heeft de afgelopen maanden geprobeerd me over te halen meer behandelingen te ondergaan. Hij heeft zelfs deze afspraak voor ons gemaakt. Maar ik moet er niet aan denken dat ik het nog een keer moet doen, en ik zie op tegen de fysieke bijwerkingen en de mentale belasting die dat zal veroorzaken. Dat heb ik al te vaak meegemaakt: het begin van een cyclus, de kans mislopen voor een nieuwe cyclus omdat je weg bent, elke dag naar de kliniek gaan om te worden getest, de medicijnen innemen op bepaalde tijdstippen van bepaalde dagen – en dat alles om vervolgens tot de ontdekking te komen dat je niet voldoende follikels hebt of dat ze niet groot genoeg zijn, of dat er een andere reden is waarom de embryo's het niet overleven. Daarna één of twee cycli wachten, geobsedeerd in de gaten houden wanneer je ovuleert, wanneer je ongesteld bent, en dan opnieuw beginnen. En opnieuw. En niets, niets van dat alles, kan haar terugbrengen.

Beth. Mijn baby die dood is geboren.

Ik wil dit tegen Art zeggen, maar dat betekent dat ik over Beth moet praten en zij zit samen met de pijn en het verdriet opgesloten op een veilig plekje in mijn hoofd, en daar wil ik niet naartoe om alles weer op te rakelen.

‘Meneer en mevrouw Loxley?’

Art springt overeind. De verpleegkundige glimlacht naar hem. Het is moeilijk om niet tegen Art te glimlachen. Zelfs al voordat hij op tv in *The Trials* verscheen, glimlachten mensen tegen hem. Dat komt door zijn jongensachtige charme en energie. Ik ben ervan overtuigd dat de helft van zijn succes met Loxley Benson daaraan te danken is, aan de manier waarop hij naar je kijkt, met een felle blik, waardoor hij je een bijzonder gevoel geeft, alsof niets belangrijker is dan wat jij gaat zeggen of doen.

De andere helft is een ander verhaal natuurlijk. Art is slim. Geslepen. En vreselijk gedreven. Mijn moeder zag het meteen toen ze hem leerde kennen. Voordat hij rijk was geworden, toen hij nog maar net was begonnen met zijn bedrijf – een online ethische beleggingsmaatschappij – zonder geld en zonder garanties. ‘Die man,’ zei ze, ‘die man zal de wereld in vuur en vlam zetten.’ Daarna keek ze me met haar droge glimlach aan en zei: ‘Pas maar op dat je niet verbrandt terwijl je probeert hem bij te houden.’

Het bureau van meneer Tamansini is zo groot als een schip – helemaal versierd bruin leer met koperen sierknopjes langs de randen. Hij ziet er verloren uit achter zijn bureau: een kleine man met een olijkleurige huid, een spits gezicht en gevoelige handen. Hij drukt zijn vingertoppen tegen elkaar, dat doet hij altijd als hij praat. Hij kijkt naar mij en Art naast elkaar tegenover hem aan de andere kant van het bureau.

‘Ik adviseer u deze keer ICSI te proberen, intracytoplasmatische sperma-injectie,’ zegt hij langzaam. ‘Dan injecteren we een zaadcel rechtstreeks in het eitje.’

‘Zie je wel?’ Art geeft een kneepje in mijn arm alsof we achter in een klaslokaal zitten. ‘Ik wist gewoon dat er iets nieuws zou zijn.’

Ik kijk naar meneer Tamansini’s vingers. Gek idee dat die in mijn lichaam zijn geweest. Maar alleen al het feit dat iemand gynaecoloog is, is al gek. Toch vind ik meneer Tam wel aardig. Ik houd van zijn kalmte. Dat hij rustig blijft, zelfs als Art probeert zijn zin door te drijven. Hij was mijn behandelend arts tijdens vier van de zes mislukte ivf-pogingen. Je kunt denk ik wel zeggen dat we samen heel veel hebben meegemaakt.

‘ICSI is niet nieuw,’ zeg ik en kijk op naar meneer Tam. ‘Waarom? Waarom nu?’

Meneer Tam schraapt zijn keel. ‘ICSI wordt vaak gebruikt wanneer

het sperma van slechte kwaliteit is. Dat is hier natuurlijk niet het geval, maar ICSI is ook nuttig wanneer een stel niet erg vruchtbaar is en er weinig eicellen kunnen worden geoogst, wat dus allebei voor u geldt.’

‘Is dat niet duurder dan gewone ivf?’ vraag ik.

Art verstijft als ik over geld begin. Het is een onopvallende beweging, maar ik herken het goed. Het is net als wanneer een dier zijn oren spitst en aandachtig luistert of er alarmerende geluiden te horen zijn. Ik kijk weer naar het bureau van meneer Tam. De koperen kopnagels langs de randen glanzen in het licht. Ik vraag me, zinloos natuurlijk, af of iemand ze daadwerkelijk poetst.

‘Het is wel duurder,’ geeft meneer Tamansini toe. ‘Maar het zal de kans op een succesvolle zwangerschap aanmerkelijk vergroten.’

‘Wat houdt ICSI in?’ vraagt Art. Zijn toon is neutraal, maar ik hoor de stalen klank in zijn stem. Hij is niet van plan zichzelf – of mij – een oor te laten aannaaien.

Meneer Tam glimlacht. ‘Voor u beiden is er heel weinig verschil met een gewone ivf. Hij vertelt over de procedure.

Ik haak even af. Ik weet al wat ICSI inhoudt; dat was een van de opties die ik jaren geleden heb onderzocht.

‘... dat functioneert als een opgeschoond besturingssysteem,’ zegt meneer Tamansini ten slotte. ‘Helemaal klaar om een nieuwe computer te programmeren.’

Art lacht. Hij is gek op de metaforen van meneer Tam.

‘Dus, wat denkt u ervan?’ vraagt meneer Tam.

‘Zeker weten.’ Art kijkt naar mij. ‘Ik vind dat we het moeten doen.’

Heel even ben ik woedend omdat Art dit ook namens mij zegt. En dan realiseer ik me weer dat ik erin heb toegestemd hier weer naartoe te gaan, dat hij dus denkt dat ik er klaar voor ben, dat ik hem al heel lang niet meer heb verteld wat ik echt vind...

‘Ik weet het niet,’ zeg ik ontwijkend. ‘Ik bedoel... Ik weet het niet, of ik nog wel moet doorgaan met ivf. Het is niet te ontkennen, over een paar maanden ben ik veertig en dat...’

‘... is niet te oud.’ Art wendt zich tot meneer Tam. ‘Zeg het tegen haar, alstublieft. Dat is niet te oud.’

Meneer Tam haalt diep adem. Zijn gezicht blijft rustig en professioneel, maar diep vanbinnen vraagt hij zich natuurlijk af waarom ik hier ben als ik me dit afvraag. ‘Natuurlijk, mevrouw Loxley, u hebt gelijk. Er zijn geen garanties. Maar u bent al eerder zwanger geworden, wat

een positief teken is. En voor ivf is veertig niet te oud. Je zou kunnen zeggen dat het niet zo oud is als het vroeger was.'

Ik kijk naar hem, naar zijn kalmerende, vriendelijke glimlach. 'Ik denk niet...' Mijn stem trilt. 'Ik weet niet of ik het nog aankan om... om dat allemaal nog een keer te ondergaan...' Mijn stem breekt en ik kijk naar de vloerbedekking. Er zit een bruine vlek in, bij de achterste poot van het bureau, in de vorm van een kidneyboon.

Waarom is het zo moeilijk om te zeggen wat ik wil, hoe ik me voel?

Arts stem naast me klinkt laag, indringender dan ik ooit eerder heb gehoord. 'Gen, we móéten het blijven proberen. Begrijp je het dan niet? Als je wilt, laat ik een risicoanalyse los op de ICSI-cijfers, dat beloof ik je. En ik zal een kansberekening maken en als die positief uitpakt, dan zorgen we ervoor dat het een succes wordt, net zoals we altijd overal een succes van kunnen maken.'

Ik kijk op. Meneer Tam is opgestaan en even bij ons vandaan gelopen, naar de intercom bij het door een gordijn afgescheiden gedeelte. Hij praat zacht met iemand. Hij geeft mij en Art even de gelegenheid ons te beraden.

Ik kijk naar Art. Zijn ogen stralen door deze nieuwe hoop. Ik haat mezelf omdat ik niet hetzelfde voel.

'Ik weet dat het moeilijk voor je is, al die medicijnen en afspraken en zo,' zegt Art. 'En ik weet dat we dit al vijf keer eerder hebben doorgeemaakt...'

'Zes keer,' verbeter ik hem.

'... maar het zou de moeite waard zijn,' dringt Art aan. 'Denk je ook niet dat het de moeite waard zou zijn?'

Ik schud mijn hoofd. Dat heb ik ooit misschien wel gedacht, de eerste paar keer na Beth dat we ivf hebben geprobeerd. Maar het was de pijn van het proberen en toch niet slagen niet waard.

Art fronst. 'Ik begrijp niet waarom je het niet nog een keer wilt proberen,' zegt hij. Hij probeert het op een meelevende toon te zeggen, maar er klinkt ongeduld door in zijn stem. 'Als de percentages goed uitvallen, bedoel ik.'

Ik haal diep adem. 'Het gaat niet om de percentages en de risicofactoren en de medicijnen.' Ik kijk hem aan, in de hoop dat hij het begrijpt. Ik fluister. Het is nog steeds zo moeilijk om haar naam uit te spreken. 'Het gaat om Beth.'

Aan zijn blik zie ik dat hij het niet begrijpt. 'Bedoel je dat we haar

ontrouw zouden zijn als we het nog een keer proberen?’

‘Nee, dat niet...’

‘O, Gen! Dat is geen ontrouw. Je zou kunnen zeggen dat hieruit blijkt hoeveel we van haar hielden... dat we heel graag willen... dat we haar willen vervangen.’

Haar vervangen?

Meneer Tam zit nu weer achter zijn bureau, met zijn vingertoppen tegen elkaar gedrukt.

Arts woorden echoën nog na in mijn oren. Ik kijk weer naar de kidneyboonvormige vlek. Mijn slapen kloppen.

‘Ik denk dat we iets meer tijd nodig hebben om hierover na te denken,’ zegt Art. Zijn stem klinkt dof en afstandelijk.

‘Natuurlijk.’ Meneer Tam glimlacht. Dat hoor ik aan zijn stem, maar ik kijk nog steeds naar de vlek in de vloerbedekking. ‘In deze fase is het niet meer dan een suggestie. Ik vind dat we niet te hard van stapel moeten lopen.’

Ik kijk op. ‘Dat is een goed idee.’

Art slaat zijn armen om me heen. ‘Zeker weten.’

Een paar minuten later hebben we de kliniek verlaten en zitten we in een taxi naar huis. Art weigert zich op een andere manier te verplaatsen. Hij zou een eigen chauffeur kunnen hebben als hij dat wilde, nu Loxley Benson zo’n succes is, maar hij haat elk blijk van elitarisme. Ik zeg altijd tegen hem dat taxi’s even elitair zijn, maar hij zegt dat het een praktische oplossing is, omdat het openbaar vervoer zo traag is en Arts tijd geld is.

We zwijgen. Het duizelt me nog steeds. Opeens dringt het tot me door dat hij iets tegen me zegt.

‘Hè?’

‘Ik zou het prettig vinden als je dat niet deed.’ Hij pakt mijn hand en houdt hem tussen zijn beide handen.

Ik kijk naar beneden. De nagel van mijn linkerwijsvinger is helemaal afgebeten en de huid rondom de nagel is rood en ruw. Ik krom mijn vingers, zodat de nagels niet te zien zijn. Ik was me er niet eens van bewust dat ik mijn vinger in mijn mond had gestopt.

Arts vingers klemmen zich iets vaster om mijn hand. ‘Waarom heb je me die afspraak laten maken als je zo zeker wist dat je geen ivf meer wilde?’

Ik kijk door het raam van de taxi. Boven Regent’s Park zie ik de zon

ondergaan. Een perfecte, brandende oranje schijf tegen een heldere blauwe lucht zonder de wolken van eerder vanmiddag. Ik kijk weer naar Art. Zijn ogen glanzen in het zachte licht en ik realiseer me hoeveel ik van hem houd. Hoe meedogenloos Art zakelijk gezien ook is, toch is hij de zachtaardigste man die ik ken.

‘Het spijt me van die afspraak,’ zeg ik. ‘Ik weet dat het niet eerlijk was...’ Mijn stem sterft weg, ik wilde dat mijn gedachten niet zo verward waren.

‘Je weet zelf ook wel dat je knettergek bent, hè?’ zegt Art liefdevol.

We kijken elkaar even aan en dan buigt Art zich naar me toe. ‘Kun je me dan ten minste uitleggen waar je zo bang voor bent, Gen? Want ik wil alleen maar... Ik bedoel, alles wat ik doe, doe ik voor jou, dat wéét je! Ik wil het gewoon begrijpen, want ik snap gewoon niet waarom het goed zou zijn om het niet te proberen.’

Ik knik, probeer te bedenken hoe ik het moet uitleggen. Hoe kan ik het uitleggen als alles wat ik voel in mijn hoofd zo verward en zo broos is. ‘Ik heb niet het gevoel dat we Beth “vervangen”,’ zeg ik.

Het doet pijn om haar naam uit te spreken. Maar haar naam niet uitspreken, zou haar bestaan ontkennen, en dat is nog erger. Mijn maag verkramppt.

‘Ik bedoelde niet vervangen.’ Art wuift zijn eerdere uitspraak weg. Hij gaat rechtop zitten. ‘Natúúrlijk kunnen we haar niet vervangen. Ik bedoelde dat we dan kunnen ervaren hoe het is om ouders te zijn, iets wat haar dood ons heeft ontnomen.’

‘Ik weet het niet.’

Art voelt aan zijn kraag, tast naar de onzichtbare knik. ‘Laat mij het dan voor ons beiden weten.’

‘Hoe zit het met het geld?’ Ik frons. ‘We hebben er al zoveel geld aan uitgegeven.’

Art maakt een wegwerpgebaar. ‘Dat is niet ons grootste probleem.’

Dat is waar, hoewel ik er nog steeds niet aan kan wennen dat Art zo ontzettend veel geld verdient. Ook daarvoor hadden we geen geldgebrek: Loxley Benson doet het al heel lang goed, maar dit jaar voor het eerst echt heel goed. Inmiddels is het een van de snelst groeiende kleine ondernemingen in Groot-Brittannië.

‘Ik heb het niet over het bedrag,’ zeg ik. ‘Ik bedoel dat we geld uitgeven aan een hopeloze onderneming...’

‘Jezus, Gen, zoveel geld is het nou ook weer niet. Het is maar een paar

duizend pond. En nu ik *The Trials* doe, krijgen we elke dag meer werk. Laatst zei een vrouw tijdens een cliëntenbespreking – zij is betrokken bij het een of andere initiatief van de regering – dat ze tijdens de vergadering morgen in Brussel met me wil praten over dat ze mij erbij willen halen. Het gaat echt heel goed, Gen, precies zoals ik had voorspeld. Het gaat echt geweldig!’

‘Maar...’ Ik zwijg, ik kan niet zeggen wat ik echt voel, en dat is dat ik me onbekwaam voel door Arts zakelijke succes. Dat is niet eerlijk, want hij werkt heel hard voor ons. Maar toen ik zwanger was, was ik zijn gelijke. Alsof ik eindelijk een echte bijdrage aan ons huwelijk leverde. En nu hij me eraan herinnert dat hij zo ontzettend veel geld verdient, wordt voor mijn gevoel de nadruk gelegd op het feit dat ik me aan mijn deel van de onuitgesproken deal moet houden.

‘Je móét dit willen, Gen. We kunnen het echt doen. Ik vind wel een manier.’

Die woorden, de stand van zijn mond, zijn hele lichaam... Alles is zo overtuigend. En, dat weet ik uit ervaring, bijna niet te weerstaan.

‘Je wilt het écht proberen, nietwaar?’

Art haalt zijn schouders op. ‘Wat is het alternatief? Adoptie?’

Ik schud mijn hoofd. Dat is in elk geval iets waar we het wel over eens zijn. Als we een baby krijgen, dan moet het onze eigen baby zijn.

‘Precies.’ Art buigt zich naar me over. ‘Ik wil dit echt, Gen.’ Hij zwijgt even, met trillende lippen. ‘Maar alleen als jij het ook wilt.’

Heel even lijkt hij kwetsbaar, als een kleine jongen, en ik zie hoe bang hij is dat ik er nooit overheen kom dat Beth is gestorven en dat onze liefde daardoor weg zal sijpelen... Want er komt een dag waarop ik zal moeten kiezen tussen Beth loslaten of Art loslaten.

‘Ik wil dit samen met jou doen, Gen,’ fluistert hij. ‘Probeer dat alsjeblieft te begrijpen.’

De taxi stopt bij het verkeerslicht op de kruising Camden High Street en Kentish Town Road. Art en ik hebben elkaar veertien jaar geleden in Camden leren kennen, tijdens een groot nieuwjaarsfeest waar ik samen met mijn beste vriendin Hen naartoe was gegaan. Art was zesentwintig en had net een jaar een eigen bedrijf. Hij was samen met een stel collega’s naar het feest gegaan omdat hij dacht dat hij daar misschien nuttige mensen zou leren kennen. Ik was er gewoon voor de gratis drank en omdat ik me wilde vermaken.

We ontmoetten elkaar bij de bar, toen een van Arts collega’s – Tris

– Hen ontdekte. Ze bleken samen gestudeerd te hebben en waren elkaar uit het oog verloren. Hen stelde me natuurlijk voor aan Tris, die mij weer voorstelde aan Art. Art gaf een rondje en de meeste drankjes gooide ik om toen ik terugkwam van het toilet. Hij maakte er helemaal geen probleem van en gaf meteen een nieuw rondje, ook al kon hij zich dat toen eigenlijk niet permitteren, maar dat ontdekte ik pas later. We raakten aan de praat. Hij vertelde me over Loxley Benson, dat hij dat bedrijf nog maar een paar maanden eerder samen met een goede vriend had opgericht, dat hij zich wilde laten meedrijven op de nieuwe rage van online handel, dat hij vast van plan was ervoor te zorgen dat de beleggingen die zijn bedrijf steunde ethisch en maatschappelijk verantwoord en milieuvriendelijk waren.

Ik vertelde hem dat ik voor een saai woontijdschrift werkte en artikelen schreef over keukens en kleurontwerpen, maar dat ik ooit nog eens een roman wilde schrijven. Ik weet nog dat ik erg onder de indruk was van zijn gedrevenheid. Van het feit dat hij bereid was elk risico te nemen om te bereiken wat hij wilde bereiken, en dat het hem niet zozeer ging om geld verdienen maar dat hij een verschil wilde maken.

Zelfs toen al wist ik dat Art alles zou krijgen wat hij wilde.

Ook mij.

‘Gen?’

Ik bijt op mijn lip. Het is nu donker buiten, de straatverlichting is al aan. De taxi rijdt langzaam langs de saaie winkels en drukke trottoirs van Kentish Town High Street. Als Art niet met mij was getrouwd, had hij nu waarschijnlijk al vier kinderen. Zo zou het moeten zijn. Ik zou hem dit niet mogen onthouden.

‘Het is de hoop,’ zeg ik. ‘Ik kan alles aan, behalve de hoop.’

Art schiet in de lach. Ik weet dat hij niet echt begrijpt wat ik bedoel. Maar hij houdt van me en dat is genoeg.

‘Duik maar eens in die ICSI-cijfers,’ zeg ik. ‘Denk er maar eens over na. Daarna nemen we wel een besluit.’

Art knikt enthousiast en steekt zijn hand in zijn zak. Even later rinkelt zijn telefoon en dan realiseer ik me dat hij hem al zeker een uur geleden heeft uitgeschakeld. De laatste keer dat hij hem langer dan een paar minuten uit had, kan ik me niet herinneren.

Hij is nog steeds aan het telefoneren als we bij Crouch End aankomen en ons huis binnenlopen. Lilia, onze Slowaakse schoonmaakster, gaat net weg. Als ik de voordeur achter haar sluit, zie ik de stapel post

op de radiator in de gang. Ik neem alles mee naar de keuken. De andere vertrekken op de benedenverdieping gebruiken we zelden. Het is een groot huis voor maar twee mensen.

Ik kijk even wat er bij de post zit. Er is een ansichtkaart uit Australië van mijn moeder die op vakantie is met haar nieuwste vriendje. Ik leg hem op de keukentafel, neem de rest mee naar de stapel oud papier en gooi de reclame er bovenop. Ik leg twee rekeningen apart, plus een envelop met het logo van Arts advocaten. Nog meer reclaimedrukwerk: tijdschriften, folders van afhaalrestaurants... Hoe is het mogelijk dat we op één dag zoveel zinloze post krijgen?

Art is nog steeds aan de telefoon. Zijn stem – laag en indringend – wordt luider als hij langs de keukendeur loopt en wordt dan weer zachter. Terwijl ik een paar catalogi op de stapel oud papier gooi, wankelt die en valt ten slotte om.

‘Shit.’ Terwijl ik alles opraap, komt Art terug.

‘Gen?’

‘Hoe is het mogelijk dat we zoveel papier verzamelen?’ vraag ik.

‘Ze hebben de vergadering in Brussel vroeger gepland, zodat Siena een eerdere vlucht voor me heeft geboekt.’

‘Wanneer?’

‘De bespreking begint om tien uur. Ik vertrek hier iets na zessen, dus wil ik er vanavond maar eens vroeg in...’ Art zwijgt, met opgetrokken wenkbrauwen. Ik weet waar hij aan denkt.

Ik glimlach. Dat betekent in elk geval dat het onderwerp ivf de rest van de avond niet meer aan de orde komt. ‘Tuurlijk,’ zeg ik.

We eten en ik kijk even naar wat onnozele tv-programma’s, terwijl Art een paar telefoongesprekken voert en verschillende spreadsheets bekijkt. Ik kijk naar *News at Ten*. Zodra het eerste reclameblok begint, legt Art zijn hand op mijn schouder. ‘Ga je mee naar bed?’

We gaan naar boven. Art laat zijn kleren op het rood-oranje gestreepte vloerkleed vallen en slaat het dekbed open. Hij gaat in bed liggen en kijkt grijnzend naar me op. Ik ga liggen en laat me door hem aanraken.

Eerlijk gezegd vind ik het feit dat Art met me wil vrijen prettiger dan het vrijen zelf. Ons gesprek over ivf speelt nog steeds door mijn hoofd en ik vind het moeilijk me te ontspannen. Ik beweeg een beetje, probeer opgewonden te raken, maar dat lukt gewoon niet. Art gaat ongeveer net zo met seks om als met alles wat hij doet: wanneer hij het wil, zorgt hij dat hij het krijgt. Ik wil niet zeggen dat hij ooit ontrouw is

geweest. En ik bedoel ook niet dat hij slecht is in bed. Het is alleen zo dat hij niet veel wist toen ik hem leerde kennen, en dat ik hem dus alles heb geleerd wat hij nu doet. En hij doet het nog steeds precies zoals ik het hem veertien jaar geleden heb laten zien.

‘Gen?’ Art ligt naast me, op zijn elleboog gesteund, fronsend.

Ik had niet eens gemerkt dat hij me niet meer aanraakte.

Ik glimlach en pak zijn hand en stop hem weer tussen mijn benen. Ik dwing mezelf te reageren. Dat lukt, een beetje. In elk geval genoeg. Art is ervan overtuigd dat ik me eindelijk laat gaan en komt bij me binnen.

Ik laat mijn gedachten wegdwalen. Ik denk aan de stapel oud papier beneden. Al dat papier. Ik weet dat ik me echt druk maak over al die geschreven woorden, over die ontelbare tijdschriften en boeken die met elkaar wedijveren om de schapruimte in de winkels. En dan heb ik het nog niet eens over internet. Vroeger maakte ik daar ook deel van uit: ik heb drie boeken geschreven en uitgegeven nadat ik met Art trouwde en voordat ik zwanger was van Beth. Soms vind ik de hoeveelheid gepubliceerde woorden in de wereld verstikkend; het knijpt de lucht uit mijn eigen woorden voordat ze de kans hebben gekregen tot leven te komen.

Art kreunt en ik beweeg me weer om te laten zien dat ik het ook naar mijn zin heb.

Maar het gaat niet alleen om het papier. Art is ‘Meneer Ethiek’ en hij staat erop dat we groener dan groen zijn. We hebben dan ook overall een aparte doos voor: aluminium, karton, glas, etensafval, plastic...

Soms heb ik zin om alles bij elkaar in een zwarte zak te stoppen, zoals we deden toen ik nog een kind was. Opeens denk ik aan iets uit mijn jeugd. Ik zeul met een vuilniszak door de achtertuin; het gras is vochtig onder mijn voeten. Ik sleep hem naar mijn vader, die tussen zijn reizen door even thuis is. Het gras ruikt zoet en fris. Papa heeft het net gemaaid en nu maakt hij een composthoop van het gemaaide gras. Ik wil helpen. Daarom breng ik de inhoud van de afvalbak uit de keuken naar hem toe. Hij lacht en zegt dat het meeste niet zal rotten; daarom verbranden we dat. Ik kan de geur van het vuur nog steeds ruiken; mijn gezicht is gloeiend heet en de koude wind blaast tegen mijn rug.

Art kust mijn hals en stoot harder. Ik wil gewoon dat hij opschiet... dat hij klaarkomt. Zodra we klaar zijn, valt hij in slaap en dan sta ik op om een kop thee te maken.

Arts ademhaling gaat nu sneller, zijn bewegingen zijn dringender. Ik

weet dat hij bijna komt, maar zich inhoudt, op mij wacht. Ik glimlach naar hem, ik weet dat hij wel weet wat ik bedoel. Een minuut later komt hij klaar, kreunend, en laat zich op me vallen. Ik houd hem vast, ik voel dat hij uit me glipt en dat het vocht op het bed sijpelt. Ik vind het heerlijk als hij zo kwetsbaar is, met zijn hoofd op mijn borst.

Ik wacht...

Art kruipt dicht tegen me aan, slaakt een tevreden zucht. Daarna rolt hij van me af en laat één arm op mijn borst liggen. Zijn ademhaling wordt dieper en dan glijp ik onder zijn arm vandaan. Dit is een van de dingen die ik weet, maar niet onder ogen wil zien: ons seksleven is een routine geworden. Misschien niet vreemd na zoveel jaren. En het is zeker veel prettiger dan in de jaren waarin ik geobsedeerd was door zwanger worden. Ik weet dat Art zich toen onder druk gezet voelde, dat hij het op de juiste momenten moest doen, en ik vond het verschrikkelijk dat onze pogingen zwanger te worden alle plezier en spontaniteit wegnamen. Ik controleer al jaren niet meer wanneer ik ovuleer, maar misschien heeft dat alles wel zijn tol geëist. Of misschien is het gewoon klassieke, getrouwde seks: voorspelbaar, gemakkelijk, veilig. Maar ik klaag niet, hoor. Ik zal het er weleens met Art over hebben. Hij zal naar me luisteren, dat weet ik zeker. Hij zal het beter willen doen. Wat betekent dat hij het beter zál doen. Ik heb nog nooit meegemaakt dat Art iets niet voor elkaar heeft gekregen.

Arts iPhone gaat, in de zak van zijn broek die op de vloer ligt. Hij schrikt wakker en slaakt een zucht als hij naar de zijkant van het bed schuift om hem te pakken.

Als hij begint te praten, sta ik op en ga ik naar beneden.

Ik word wakker. Het bed naast me is leeg. Art is allang naar Heathrow onderweg. Een vochtige handdoek ligt op zijn hoofdkussen. Geïrriteerd duw ik hem op de grond.

Een halfuur later ben ik aangekleed en smeer ik boter en jam op mijn geroosterde boterham. De dag strekt zich voor me uit. Mijn normale les op de woensdagochtend is geannuleerd en ik heb geen afspraken. Zelfs niet koffiedrinken met Hen. Maar ik heb het knagende gevoel dat ik vandaag iets moet doen.

Je zou kunnen gaan schrijven, zegt een stem in mijn hoofd.

Ik negeer het.

De bel gaat en ik loop naar de voordeur. Ik verwacht niemand. Waar-

schijnlijk is het de postbode maar. Toch kun je niet voorzichtig genoeg zijn. Ik doe de ketting erop, open de deur en kijk door het kiertje.

Er staat een vrouw voor de deur. Ze is zwart en groot en van middelbare leeftijd.

Ik denk meteen dat ze wel een Jehova's getuige zal zijn en verman me.

'Bent u Geniver Loxley?' Ze heeft een zachte stem en een heel licht Midlands-accent.

Ik kijk haar aan. 'Hoe weet u hoe ik heet?'

De vrouw aarzelt. Het is onwaarschijnlijk dat een Jehova's getuige dit soort informatie heeft, dus nu denk ik dat ik op een of andere adreslijst sta. Toch bezit de vrouw niet de bravoure van een ervaren verkoopster. Sterker nog, nu ik haar beter bekijk, realiseer ik me dat ze zenuwachtig is. Ze draagt een goedkoop pak van een soort nylon en er zitten zweetplekken onder haar oksels.

'Ik... ik...' stottert ze.

Ik wacht, mijn hart slaat opeens op hol. Heeft Art een ongeluk gehad? Of iemand anders die ik ken? De deur zit nog steeds op de ketting. Ik doe de deur echt open. De vrouw perst haar lippen op elkaar. Ze heeft grote ogen van angst en schaamte.

'Wat is er?' vraag ik.

'Het gaat...' De vrouw haalt diep adem. 'Het gaat over uw baby.'

Ik kijk haar aan. 'Wat bedoelt u?'

Ze aarzelt. 'Ze leeft.' De donkere ogen van de vrouw kijken dwars door me heen. 'Uw baby, Beth, leeft.'